

PREDKLADACIA SPRÁVA

Na základe § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovanom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení zákona č. 399/2015 Z. z. a podľa čl. 32 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) ako ústredný orgán štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor predkladá návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Samuela MIGÁLA, Jána FERENČÁKA, Romana MALATINCA a Radomíra ŠALITROŠA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 599) (ďalej len „poslanecký návrh zákona“).

Všeobecne

Poslaneckým návrhom zákona sa má zaviesť nová jednorazová dávka sociálneho zabezpečenia – jednorazový príplatok k úmrtnému, ktorá je zaradená do časti výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov a má bezprostredne súvisieť a byť viazaná na tzv. úmrtie.

Podľa predkladateľov primárnym účelom zavedenia jednorazovej dávky je eliminovať negatívne následky okamžitej a neočakávanej straty sekundárneho príjmu pozostalých osôb pri úmrtí príslušníka Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže a ozbrojeného príslušníka finančnej správy (ďalej len „policajt“), ku ktorému došlo v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Sekundárnym účelom zavedenia jednorazovej dávky je poskytnúť sociálnu istotu formou finančného zabezpečenia pozostalých blízkych osôb policajta, na ktorú je zákonný právny nárok po splnení podmienok viazaných na už existujúcu sociálnu dávku úmrtného a dodatočnú podmienku skončenia služobného pomeru úmrtím pri výkone služby alebo v súvislosti s ním. Predkladatelia uvádzajú, že zákonný právny nárok bude jedným z mnohých motivačných faktorov, ktoré zatriktívnia nábor do služobného pomeru policajta a zároveň poskytnú zvýšenie sociálnych istôt policajtov v už existujúcich služobných pomeroch.

Predkladatelia predpokladajú negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, nepredpokladajú vplyv na podnikateľské prostredie, životné prostredie, služby verejnej správy pre občana, informatizáciu spoločnosti či vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a predpokladajú tak pozitívne i negatívne sociálne vplyvy.

Stanovisko

1. V materiáli chýba analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy na rok 2025 a ďalšie roky a konkrétne na rozpočet ministerstva vnútra, preto ju ministerstvo vnútra navrhuje doplniť. Ministerstvo vnútra nemá v rozpočte na rok 2025 voľné finančné prostriedky, a preto v prípade schválenia návrhu zákona žiadame zabezpečiť finančné prostriedky v prospech kapitoly ministerstva vnútra na uvedený účel.

V tejto súvislosti uvádzame, že zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) pod pojmom policajt rozumie príslušníka Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže a ozbrojeného príslušníka finančnej správy. Bude potrebné rátať s finančnými dopadmi nielen pre príslušníkov, ktorí

patria do rezortu vnútra či obrany, ale aj pre príslušníkov vymenovaných bezpečnostných zborov.

2. Navrhovaná právna úprava opomína nárok pre profesionálnych vojakov, ktorých sociálne zabezpečenie je taktiež upravené zákonom č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“). Zákon č. 328/2002 Z. z. neupravuje inú dávku výsluhového zabezpečenia, na ktorú by mala nárok len jedna z uvádzaných skupín osôb (len policajti alebo len profesionálni vojaci). Navrhovaná právna úprava zakotvujúca nárok na jednorazový príplatok k úmrtnému len pre policajta vylučuje tento nárok vo vzťahu k profesionálnemu vojakovi, pričom absentuje legitímny dôvod na zavedenie nerovnakého prístupu k nárokom na dávky výsluhového zabezpečenia upravené v zákone č. 328/2002 Z. z. tak, ako to vyplýva z navrhovanej právnej úpravy. Z týchto dôvodov právnu úpravu poslaneckého návrhu zákona žiadame rozšíriť aj na profesionálnych vojakov.

K poslaneckému návrhu zákona uplatňujeme nasledovné legislatívno-technické pripomienky:

1. V názve návrhu zákona navrhujeme na konci vypustiť bodku a pripojiť tieto slová: „v znení neskorších predpisov“.
2. Úvodná veta návrhu zákona má znieť:
Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 447/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 463/2003 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 732/2004 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 61/2008 Z. z., zákona č. 445/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 58/2009 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 70/2009 Z. z., zákona č. 82/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 80/2013 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 281/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 190/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 153/2019 Z. z., zákona č. 466/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 296/2020 Z. z., zákona č. 365/2020 Z. z., zákona č. 426/2020 Z. z., zákona č. 221/2021 Z. z., zákona č. 283/2021 Z. z., zákona č. 431/2021 Z. z., zákona č. 125/2022 Z. z., zákona č. 420/2022 Z. z., zákona č. 193/2023 Z. z., zákona č. 210/2023 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 36/2024 Z. z., zákona č. 87/2024 Z. z., zákona č. 145/2024 Z. z. a zákona č. 278/2024 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:“.
3. Za zneniami jednotlivých bodov je potrebné uviesť bodku.
4. V čl. I prvý bod navrhujeme uviesť v tomto znení:
„1. V § 30 sa za písmeno c) vkladá nové písmeno d), ktoré znie:
„d) jednorazový príplatok k úmrtnému,“.
Doterajšie písmená d) až h) sa označujú ako písmená e) až i).“.

Novú dávku výsluhového zabezpečenia jednorazový príplatok k úmrtnému navrhujeme zaradiť hneď za samotnú dávku výsluhového zabezpečenia úmrtné, ku ktorej sa viaže.

5. V čl. I druhom bode nadpis § 37a navrhujeme uviesť pod označením § 37a.
6. V čl. I druhom bode v § 37a ods. 1 žiadame za slovo „policajtovi“ vložiť slová „alebo profesionálnemu vojakovi“, slová „tak fyzická“ navrhujeme nahradiť slovami „má oprávnená“, za slovami „§ 37“ navrhujeme uviesť čiarku a slová „má nárok aj“ navrhujeme nahradiť slovom „nárok“.
7. V čl. I druhom bode v § 37a ods. 3 navrhujeme slová „V prípade, ak“ nahradiť slovom „Ak“.
8. V čl. I druhom bode v § 37a ods. 4 navrhujeme slová „bol pozostalý manžel alebo dieťa, alebo rodič alebo osoba, ktorá policajta vychovávala na základe rozhodnutia príslušného orgánu, odsúdený“ nahradiť slovami „bola oprávnená osoba odsúdená“, slovo „spôsobili“ navrhujeme nahradiť slovom „spôsobilá“, za slovo „policajtovi“ navrhujeme vložiť slová „alebo profesionálnemu vojakovi“, slová „pozostalý manžel alebo dieťa, alebo rodič povinný“ navrhujeme nahradiť slovami „táto oprávnená osoba povinná“ a slovo „najneskôr“ navrhujeme vypustiť.
9. V prípade, ak sa neakceptuje požiadavka ministerstva vnútra na rozšírenie oprávnených osôb na jednorazový príplatok k úmrtnému aj na pozostalé osoby po profesionálnych vojakoch, navrhujeme v čl. I druhom bode § 37a ods. 4 vypustiť slová „alebo Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia“.
10. V čl. I štvrtom bode úvodnej vete navrhujeme slovo „odsek“ nahradiť slovom „ods.“.
11. V čl. II navrhujeme zmeniť účinnosť návrhu zákona na 1. apríla 2025 s ohľadom na dĺžku legislatívneho procesu.

Medzirezortné pripomienkové konanie

Poslanecký návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, v rámci ktorého bola uplatnená jedna zásadná pripomienka Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“). Ministerstvo financií v súvislosti s identifikovanými negatívnymi vplyvmi návrhu na rozpočet verejnej správy vo svojom stanovisku k rozpočtovým dôsledkom návrhu žiada v súlade s § 33 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov kvantifikovať negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy na bežný rok a tri nasledujúce rozpočtové roky a uviesť návrhy na úhradu zvýšených výdavkov. Ministerstvo financií žiada v predkladacej správe kvantifikovať všetky negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu, ako aj z návrhov ministerstva vnútra na rozšírenie jeho pôsobnosti, na bežný rok a tri nasledujúce rozpočtové roky a uviesť návrhy na úhradu zvýšených výdavkov. Zároveň žiada, aby všetky negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy vyplývajúce z návrhu boli zabezpečené v rámci limitov dotknutých subjektov verejnej správy bez dodatočných požiadaviek na rozpočet verejnej správy.

Ministerstvo vnútra v stanovisku predloženom do medzirezortného pripomienkového konania požadovalo doplnenie chýbajúcich analýz.

Podľa výdavkov z osobitného účtu ministerstva vnútra ministerstvo vnútra za rok 2023 vyplatilo úmrtné 12 pozostalým (po 8 zomretých). Prijatím predmetného návrhu by sa zaťažil štátny rozpočet ako aj rozpočet ministerstva vnútra v roku 2023 o cca 400 000 Eur. V roku 2024 bolo úmrtné vyplatené 19 pozostalým (po 11 zomretých). Prijatím predmetného návrhu by sa zaťažil štátny rozpočet, ako aj rozpočet ministerstva vnútra v roku 2024 o cca 550 000 eur. Z uvedeného je možné odvodiť, že úmrtnosť príslušníkov v rezorte ministerstva vnútra v dôsledku služobného úrazu či choroby z povolania je priemerne 9 až 10 príslušníkov za rok, čo znamená, že na navrhovaný jednorazový príplatok k úmrtnému bude potrebné ročne vynaložiť približne 500 000 Eur.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania sa Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“) vyslovilo, aby sa navrhovaná úprava vzťahovala aj na profesionálnych vojakov.

Ako už ministerstvo vnútra, a v rámci medzirezortného pripomienkového konania aj ministerstvo obrany uviedlo, rezorty nemajú v rozpočte na rok 2025 pre tento účel voľné finančné prostriedky, a preto v prípade schválenia návrhu zákona je potrebné zabezpečiť finančné prostriedky v prospech týchto kapitol na uvedený účel primeraným navýšením ich rozpočtových kapitol. Ostatné rezorty spadajúce pod režim zákona č. 328/2002 Z. z., ktorými sú Národný bezpečnostný úrad, Slovenská informačná služba, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej republiky, sa v rámci medzirezortného pripomienkového konania k dopadom na ich rozpočty zavedením navrhovanej dávky nevyjadrili.

Záver

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť **súhlas** s návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Samuela Migáľa, Jána Ferencáka, Romana Malatinca a Radomíra Šalitroša na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 599) (ďalej len „poslanecký návrh zákona“) **po zohľadnení pripomienok**, ktoré sú súčasťou stanoviska ministerstva vnútra, uvedených v predkladacej správe.